

Izpolnili bomo proizvodni plan petletke do prvega maja 1951

Sklep idrijskih rudarjev, ki so začeli upravljati rudnik

Tako se glasi sklep delovnega kolektiva rudnika živega srebra v Idriji. Ta sklep je potrdilo višarstvo odobravanje vseh navzočih rudarjev, ki so prisostvovali dne 2. t. m. svečani predaji podjetja upravne odboru, ki je bil izvoljen dan prej na zasedanju delavskega sveta.

Pred volitvami upravnega odbora je tajnik podal poročilo o delu delavskega sveta. Svet je deloval tesno naslonjen na vse delavstvo. Delavski svet 53 članov se je v zadnjih mesecih precej okrepil in pokazal uspehe pri izboljšanju namena dela, tako v jami kakor tudi v toplotni in drugih obratih. Manj pa se je zamisljal za pravilno razporeditev delovnega reda za zasluge naroda, Anton Troha, kovač, večkratni udarnik, odlikovan z medaljo dela, Alojzij Treven, rudar, večkratni udarnik in delavski inspektor. Izvolili so še 10 namestnikov.

Ze naslednji dan je bila prva seja, na kateri je bil izvoljen kot predsednik upravnega odbora tovarš Franc Carl, borce iz NOB in poštvovalen rudar. Sklenili so, da bo manifestativna predaja uprave podjetja zvečer ob prisotnosti vseh rudarjev in drugih uslužbencev.

To manifestacijo so naznanile rudniške sirene in delavska godba. Nad gledališkim odrom v sindikalni dvorani se je blestel mogočen napis »Nekdaj hlapeci — danes gospodarji«. Ponosno so zavzeli prostore v prvi vrsti izvoljeni upravni odborniki. Zbrane je pozdravil Janko Lukan, med njimi zlasti zveznega odposlanca generalne direktorije metalurgije iz Beograda Alijo Sekoviča, dalje podpredsednika primorske oblasti Danila Petrinje in druge. Spregovoril je odposlanec generalne direktorije. Poudaril je velike uspehe delavstva v podjetju. Izročil je ključ predsedniku tov. Francu Carl. Carl se je zahvalil za izkazano zaupanje in obljubil, da bo upravni odbor odločno

Udarnikov so doslej razglasili 425. Med njimi je 14 kratni Karel Simončič.

Skupno izgubljenih dni je bilo letos 7,2%.

Nameščencev je bilo ob koncu julija v podjetju 175. To število se bo v naslednjih mesecih skrčilo.

Brigadni sistem je uveden v jami kakor tudi v toplotni, delno pa tudi na

Trboveljski rudarji se s tekmovanjem pripravljajo na prevzem premogovnika

Trboveljski rudarji, ki so si s svojimi letošnjimi zmagami pri izpolnjevanju planov nalog zaslužili naslov enega izmed najboljših kolektivov, se marljivo pripravljajo na zgodovinski dan, ko bodo izvolili delavski svet in upravni odbor, da prevzamejo v upravo premogovnik.

Letošnja borba trboveljskih rudarjev je bila zmagovita, saj so polletni plan proizvodnje presegli za 2,7%. Razen v januarju, so v vseh mesecih letošnjega leta mesečni plan presegli. V avgustu pa je borba dan za dnem uspešnejša, saj plan stalno izpolnjujejo; operativni plan prve dekade so izpolnili 109,8%. Obrati so dosegli naslednje uspehe: zahodni — 110,5%, vzhodni — 106,4% in Dobrna-Neža 114,2%; plan druge dekade: premogovnik povprečno 113,8%, obrat Dobrna-Neža 118%, zahodni obrat 113,1% in vzhodni 112,4%.

K tem uspehom so mnogo pripomogle brigade v zahodnem obratu: Zagoriškova, Magistrova in Klemenova, ki so v prvem polletju presegle normo za 136% in v vzhodnem obratu: Petkova, Ovnikova, Kmetičeva, Šenturjeva in Žunkova, ki so presegle normo za 120%.

Rast produkcije je bila odvisna tudi od učinka, ki se je zboljševal vsak mesec, kar je tudi posledica racionalizacije v jami, n. pr. v vzhodnem obratu. Po zaslugi racionalizatorjev, n. pr. tovariša Župančiča, so zamenjali staro žičnico in uvedli nepretrgan prevoz z električnimi lokomotivami od odkopov do separacije. Poslovodja Vahtar je z novim načinom ohlajevanja kompresorjev prihranil podjetju veliko vodo denarja. Kopač Drnovšek je skupno s tovaršem Župančičem preuredil glavni prevračalec na separaciji in s tem znatno povečal zmogljivost.

Pravilno delo je omogočilo, da je podjetje v prvem polletju doseglo za 160%

Pol milijarde din investicij v letu dni v jugoslovanski coni Svobodnega tržaškega ozemlja

V jugoslovanski coni STO so doslej v letu dni investirali za obnovo in graditev novih objektov približno pol milijarde dinarjev. Gradijo zadržne domove, šolska in stanovanjska posojila, tovarne, vinske kleti in druge objekte. Zadržni dom v Šmarju je že pod streho, kmalu pa bodo pod streho še domovi v Bujah, Vanzanelu, Dekanih, Marušičih in drugod.

Hrati dobivajo vasi tudi električno razsvetljavo. Elektrificirali so 36 vasi. V Kopru grade veliko ribarico, tržnico in hotel, v Umagu in Škocjanu blizu Kopra pa vinske kleti za 350 vagonov vina. Precej investicij je določenih za obnovo in graditev šolskih posojil. V Kopru grade italijansko in slovensko osnovno šolo, v Bujah hrvaško gimnazijo in v Vanzanelu osnovno šolo.

zunanji obratih, kjer dela 70 brigad.

Poročilo so sledile volitve v upravni odbor podjetja. Izvoljeni so: Jože Božič, rudar, predsednik sindikalne podružnice, udarnik, odlikovan z medaljo dela; Miri Božič, elektromonter, racionalizator, večkratni udarnik, Franc Carl, rudar, večkratni udarnik, odlikovanec z medaljo dela, Avgust Eržen, rudar, večkratni udarnik in odlikovanec z medaljo dela, Rudolf Ferjančič, mizar, večkratni udarnik in odlikovanec z medaljo dela, Damijan Flander, knjigovodja, Albin Koželj, glavni inženir, odlikovan z medaljo dela, Rudi Krašna, topilničar, večkratni udarnik, odlikovan večkrat in nosilec reda za zasluge naroda, Anton Troha, kovač, večkratni udarnik, odlikovan z medaljo dela, Alojzij Treven, rudar, večkratni udarnik in delavski inspektor. Izvolili so še 10 namestnikov.

Ze naslednji dan je bila prva seja, na kateri je bil izvoljen kot predsednik upravnega odbora tovarš Franc Carl, borce iz NOB in poštvovalen rudar. Sklenili so, da bo manifestativna predaja uprave podjetja zvečer ob prisotnosti vseh rudarjev in drugih uslužbencev.

To manifestacijo so naznanile rudniške sirene in delavska godba. Nad gledališkim odrom v sindikalni dvorani se je blestel mogočen napis »Nekdaj hlapeci — danes gospodarji«. Ponosno so zavzeli prostore v prvi vrsti izvoljeni upravni odborniki. Zbrane je pozdravil Janko Lukan, med njimi zlasti zveznega odposlanca generalne direktorije metalurgije iz Beograda Alijo Sekoviča, dalje podpredsednika primorske oblasti Danila Petrinje in druge. Spregovoril je odposlanec generalne direktorije. Poudaril je velike uspehe delavstva v podjetju. Izročil je ključ predsedniku tov. Francu Carl. Carl se je zahvalil za izkazano zaupanje in obljubil, da bo upravni odbor odločno

plan znižanja polne lastne cene. Uspešna je bila tudi borba proti neupravičenim izostankarjem, saj je odstotek zmanjšal od 0,8% na 0,3%.

S temi uspehi so si priborili prehodno zastavo in nagrado in z njimi pojdejo po temeljnih pripravah na volitve v delavski svet in upravne odbora 29. t. m. zvečer pred dnevom volitev. 28. t. m. bo svečana akademija. Za dan volitev pa je zahodni odbor napovedal tekmovanje vsem obratom, da počastijo volitve s čim večjo delovno produkcijo. Tako bodo z dnevnim izpolnjevanjem proizvodnih nalog in s tekmovanjem na dan volitev počastili zgodovinski dan.

Velik pomen naših obrtniških zbornic za pospeševanje obrtnišstva in iniciativnosti obrtnikov

Pomen obrtniških zbornic, ki jih ta mesec ustanovljajo po okrajih, smemo nekoliko primerjati celo s pomenom delavskih svetov. S svojimi zbornicami obrtniki dobijo ustanovo, da bodo mogli kar najbolj razviti svojo iniciativnost ter se s svojim delom pridružiti prizadevanjem naših delovnih ljudi. Doslej je v Sloveniji ustanovljenih že 21 okrajnih zbornic, toda nikjer ni iz vrst obrtniških delegatov izšlo toliko koristnih predlogov kakor na ustanovnem občnem zboru obrtniške zbornice za Ljubljano 21. t. m.

Obrtniki se prav dobro zavedajo, da bodo po svoji zbornici sami vodili obrtniško politiko, saj imajo zbornice predvsem nalogo, skrbeti za napredek obrtnišstva, kakovostno zboljšanje izdelkov, poiskati boljše metode in oskrbovati svoje člane s proizvodnimi sredstvi ter materialom; zbornice bodo podpirale strokovno, kulturno in idejno-politično vzgojo obrtniških kadrov, predlagale ljudskim odborom potrebe za izdajo ali odvzem obrtnih dovoljenj, sodelovale s planskim komisijami pri sestavi planov obrtnega dela, zbirale, obdelovale in analizirale statistične podatke o stanju obrtnišstva; zbornice bodo vodile evidenco, o obrtniških delavcih in kadrih ter skrbela za socialno pomoč svojim članom in njihovim svojcem.

Ena prvih, najvažnejših nalog obrtniških zbornic pa bo izdelava plana za obrtniško omrežje in njegova realizacija; seveda je takoj nato važna tudi oskrba z materialom.

Številke, koliko prebivalcev pride na enega obrtnika, ki so jih navedli posamezni referenti na okrajnih ustanovnih zbiorih, so zelo nerazveseljeve. Vzemimo na primer brivsko stroko. V Ljubljani pride en brivec na 2100 prebivalcev, v Mariboru na 7200, v Kočevju na 2700, v Kranju na 8352 in v Celju na 4320 prebivalcev. V elektroinstalaterski stroki je še slabše. V Ljubljani pride na enega obrtnika 1030 prebivalcev, na Jesenicah 4337, v Kranju 4425, v Postojni 5479 in v Kočevju 10.886 prebivalcev. Tudi klju-

reševal vsa vprašanja kakor tudi, da bo delavstvo v podjetju izpolnilo svoj petletni proizvodni plan do dne 1. maja, kar naj sporoči generalni direktoriji metalurgije. Tej zaobljubi je sledilo viharo ploskanje in vzdiklanje Titu in Partiji. Med ovacijo je prikorakala v dvorano delegacija pionirjev, ki so ponosno čestitali upravni odboru in izrazili željo, da bi podjetje nadaljevalo delo še z večjo vztrajnostjo ter prispevalo kar največ za zgraditev socializma. Sledili so še govori gostov in čestitke zastopnikov množičnih organizacij.

Delavski svet mariborske »Avtoobnove« je poročstvo nadaljnjih proizvodnih uspehov

Z zastavami okrašen vhod v podjetje je bil zunanji izraz, da je napočil za delavce zgodovinski dan. Med delavci je vladalo praznično razpoloženje, ki so ga izražali v petju pred volitvami delavskega sveta in ob zaključku, ko so odhajali ponovno na delo v obrat, ki ga bodo posej sami upravljali.

Ob osmih so se v slavnostno okrašen dvorani zbrali delavci, ki so z volitvami potrdili zaupanje v najzaslužnejše člane kolektiva, ki so: mojster Ledinek, brigadirja Oto in Jože Lesnik, Ciril Ružič in drugi člani delavskega sveta.

Delavski svet je prevzel težko in odgovorno nalogo. Podjetje se še bori z nešteti težavami, predvsem s pomanjkanjem materiala — akumulatorjev, ki jih delno še moramo uvažati. Za izpolnitev planskih nalog vlaga kolektiv vse svoje sile, zato je tudi izpolnil polletni plan pred rokom za 102,7%. Zdej kolektiv tekmuje z osmimi podjetji zveznega ministrstva za promet, pri čemer prav tako dosega lepe uspehe. Delovni polet delavcev se izraža v tem, da vedno presegajo norme za 10 do 15%, kar je tudi poročstvo, da bodo letni plan izpolnili do dneva republike, kakor so se zavezali.

Da bodo obljubo res izpolnili, jim bo pri tem nudil vso pomoč delavski svet.

V TOVARNI LIKERJEV V AJDOVŠČINI, KJER SO ŽE IZPOLNILI LETNI PLAN, SO IZVOLILI DELAVSKI SVET

Delavci tovarne likerjev v Ajdovščini so se ves teden pripravljali na volitve delavskega sveta. Okrasili so tovarno, zlasti pa volišče. V nedeljo jutraj ob sedmih so že prišli na volišče prvi volivci. Do enajstih so volili vsi.

Popoldne pa se je delovni kolektiv zbral k proslavi, ker je pred rokom izpolnil plan četrtega leta pileteke. K izpolnitvi letnega plana je največ pripomoglo mesečno tekmovanje med brigadami.

žavničarjev primanjkuje. V Ljubljani pride na 2100 prebivalcev en ključavničar, v Mariboru na 7200 prebivalcev, v Kranju pa na 8352.

V kranjskem okraju odpade na 100 prebivalcev 2,5% obrtnikov, v kamniškem 2,4%, v Celju 2,097% in v radgorskem okraju 0,39. Leta 1939 je na primer v Nemčiji, kjer je obrtništvo najbolj razvito, odpadlo na 100 prebivalcev 2,5% obrtnikov, v Češkoslovaški 2,2% in v Avstriji 2%, v Jugoslaviji pa 1,5%, kar je bilo še precej v primeri z Romunijo, kjer je obrtništvo najslabše razvito (komaj 0,7% na 100 prebivalcev).

Novo zbornice so že sprejele konkretne sklope za poživitev kritičnih strok, kakršne so: krovski, kotlarski, urarski, dežnikarski, optični, vodnjakarski, sodarski itd. Povsod pa ni vzrok pomanjkanje obrtniških delavcev, da ni storitvenih strok. Ko so obrtniki proučevali tudi to, so ugotovili, da je mnoge obrtnike prisililo pomanjkanje materiala, da so sprejeli planska dela in niso več sprejemali popravil in drugih naročil. Tako dela v Sloveniji skoraj tretjina kovačev za gozdne uprave, precej mizarjev za Fizično kulturo, čevljarji za »Obutev« itd.

Mnogi ljudski odbori dolgo niso razumeli, kako važno vlogo ima obrtništvo v socialistični graditvi; zato so delali napake, ki so se zelo maščevale. Tako so n. pr. v Kočevju več privatnih obrtnikom odvzeli lokale in jih preselili iz mesta; taki manevri z lokali pa so znani tudi v Ljubljani in drugod. V okrajih Ljubljana-okolica, idrijskem in radgorskem obrtnikom niso dajali živilskih nakaznic. V nekaterih krajih privatni obrtniki tudi niso dobili materiala, delovne sile ali pa so jih visoko obdavčili. To napako stalneje do obrtništva so v zadnjem času povsod popravili, razen v Murški Soboti.

Podobne napake se v bodoče najbrž ne bodo dogajale, obrtniške zbornice bodo morale stalno sodelovati z ljudskimi odbori. Napako pa bi bilo pričakovati vseh rešitev le od obrtniških zbornic.

IZ DANAŠNJE ŠTEVILKE:

Kateri okraj bo najuspešnejši pri zbiranju obveznosti za vpis posojila
Načela v programu Nacionalnega komiteja Jugoslavije so edini temelj, na katerem se lahko ohrani mir
Nad 18.000 kmetijskih zadrug in nad 4 milijone zadrugnikov
Fizkultura — Šah — Objave

Kateri okraj bo najuspešnejši pri zbiranju obveznosti za vpis posojila

Pri zagorskem rudniku presegajo skupno prvotno obveznost

Delovni ljudje v Zagorju nudijo najljepši zgled vpisnikom posojila v drugih krajih. Ne le, da se skoraj vsi zavezujejo, prevzemajo tudi razmeroma velike obveznosti. Doslej so prevzeli največje obveznosti: Rihard Mihelič za 20.000, Jože Turk za 12.000 in Stanko Hauptman za 10.000 din. Mladinska brigada »Franc Drnovšek« v premogovniku se je zavezala, da bo vsak njen član vpisal najmanj 2000 din.

Skupne obveznosti v Zagorju so narasle na 2.038.000 din; na delavce in nameščence odpade 1.704.500 din, na obrtnike 50.000, kmete 20.000 in mladino 200.000 din. Mladina je že v začetku avgusta stodoletno izpolnila svojo skupno obveznost. Pri premogovniku so najboljši kolektivi dosegli nad 100% pričakovane skupne vsote: n. pr. zunanji za 150%, strojni pa za 104%.

OBRTNIK MARTIN MALI V DOMŽALAH BO VPISAL 50.000 DIN

Pred dnevi so v kamniškem okraju zbrali za 3.113.000 din obveznosti za vpis ljudskega posojila, zdaj pa je skupna vsota narasla na 4,5 milijona dinarjev.

Uspehi bi bili še mnogo večji, če bi se na posojilo res povsod pripravljali. Marsikje na vasi, pa celo v tovarnah, doslej še niso dovolj seznanjali ljudi s posojilom. To velja n. pr. za domžalski tovarni Univerale in kemično tovarno, kjer še sploh niso začeli zbirati obveznosti. Prav tako zaostajajo v tovarni Induplati v Jaršah, kjer sicer že prevzemajo obveznosti. Slabo delajo v domžalski tovarni »Toko« in v tovarni gumbov v Kamniku.

V Domžalah se je doslej najbolj odlikoval obrtnik Martin Mali, ki se je zavezal za 50.000 din.

OBRTNIKI V KRANJU SO SE ZAVEZALI ZA 1.400.000 DIN

V Kranju deluje 200 obrtnikov. Te dni so se zavezali, da bodo vpisali 1.400.000 din ljudskega posojila. Pripomniti je treba, da so to večidel v pravem pomenu besede delovni obrtniki, saj mnogi delajo sami in imajo le nekateri vajence. Povprečje na obrtnika znaša 7000 din.

Obveznosti v Kranju naglo naraščajo; v štirinajstih dneh so jih zbrali za 6 milijonov 498.000 dinarjev. Med večjimi delovnimi kolektivi pa še niso dosegli zadovoljivega povprečja. Tako n. pr. šteje kolektiv Tiskanine 2000 članov, zbrali pa so le za 500.000 din obveznosti. Še nižje povprečje je pri Inteksu.

TUDI JESENSKI KOVINARJI TEKMUJEJO PRI SPREJEMANJU OBVEZNOSTI

V radovljiškem okraju in na Jesenicah v zadnjem času hitreje naraščajo obveznosti za vpis posojila. Člani Fronte izven sindikatov so se zavezali za 827.000 dinarjev, delavci in nameščenci pa za 1.585.500 din. V Otočah se je mizar Markl zavezal, da bo vpisal 30.000 din. Kmet Fr. Prištev iz Hraš pri Lescah bo vpisal 12.000 din.

V jesenski železarni delavci tekmujejo pri prevzemanju obveznosti za vpis. Doslej so obveznosti narasle nad 2 milijona din. Delavec Ivan Blažič bo vpisal 20.000 din, stodoletni invalid Stane Janko pa 10.000 din.

ZIDANI MOST BO MED PRVIMI

Iz dosedanjih uspehov pri zbiranju obveznosti v Zidanem mostu je razvidno, da bodo tu med prvimi, ki bodo dosegli in presegli prvotno pričakovano vsoto. Doslej so se zavezali za 456.000 din. Največ obveznosti so zbrali med delavci,

železničarji in nameščenci. Če bi se tako izkazali tudi kmetje, bi zdaj že znatno presegli prvotno pričakovani znesek. Za največjo vsoto se je zavezal župnik Fr. Šmon iz Velikega Širja, ki je znan aktivist OF in je bil partizanski duhovnik. Vpisal bo 25.000 din.

KAKO SE BO ODLIKOVAL LJUTOMERSKI OKRAJ

Ljutomerski okraj, ki je po kmečkem združništvu na prvem mestu, pač ne bo zadnji tudi pri vpisu ljudskega posojila. Vendar doslej še ni pokazal primernih uspehov. Skupne obveznosti znašajo okrog 3,5 milijona din. Toda zdaj so šele začeli obveznosti nekoliko živahneje zbirati. Računajo, da imajo zdaj kmetje in zadrugniki okrog 50 milijonov din, zato jim pač časten vpis posojila ne bo delal težav.

Doslej so kmetje prevzeli največje obveznosti v Radovljah, kjer so se že v prvih dneh zavezali za 135.000 din. Pri večini delovnih zadrug so že prevzeli obveznosti. V okraju pa je tudi precej vasi, kjer množične organizacije ne delajo ali se komaj celo skrivajo pred aktivisti. To velja za komisijo v Šmočji vasi, kjer niso mogli pokazati še nobenih uspehov.

VAS NOVAKI V IDRIJSKEM OKRAJU JE V ENEM DNEVU PREVZELA 50% SKUPNIH OBVEZNOSTI

V Novakih v idrijskem okraju so 20. t. m. na množičnem zborovanju razpravljali o ljudskem posojilu. Samo ta dan so se vaščani zavezali za 50% skupne obveznosti.

Precej dobro so doslej napredovale priprave na vpis posojila tudi v Idriji. Rudniški kolektiv je zbral za 706.400 din obveznosti. V vsem okraju pa še ni bilo primernih uspehov. Obveznosti znašajo 2.857.000 din.

KDO BO PRVI MED LJUBLJANSKIMI ŽELEZNIČARJI PRI VPISU POSOJILA?

Med ljubljanskimi železniškimi kolektivi se je razvilo živahno tekmovanje; akrobno se pripravljajo na vpis posojila in zbirajo obveznosti. Posamezni člani sindikatov se zavezujejo za razmeroma velike vsote.

Doslej so pri nekaterih železniških podjetjih že dosegli prvotno skupno obveznost, pri več drugih pa jo bodo kmalu. Najlepše uspehe so imeli pri kolektivu železniškega gradbenega podjetja št. 14. Premalo zanimanja za posojilo pa je pokazal kolektiv železniškega avtomobilskega oddelka, kjer je najnižje povprečje po doslej zbranih obveznostih. To velja tudi za ljubljansko postajo in kurilnico.

V vseh železniških enotah so doslej zbrali za 3.700.000 din obveznosti.

V TEKMOVANJU V PREKMURJU SODELUJEJO TUDI MADŽARI

V lendavskem okraju se je razvilo živahno tekmovanje med posameznimi vasi, kdo bo vpisal več in zbral čim prej obveznosti. Doslej so prevzeli že za precej več obveznosti, kakor so vpisali pri prvem ljudskem posojilu.

Tekmovanje je napovedala vsem krajevnim komisijam in mestni komisiji v Lendavi. Do 20. t. m. je zbrala za 260.000 din obveznosti. Do 21. t. m. pa jo je prekosila lendavska komisija; Lendava se je zavezala za 306.000 din. Tekmovanje je zelo pozitivno delo krajevnih komisij in množičnih organizacij. V tekmovanju sodelujejo tudi pripadniki madžarske manjšine. V Dobrovniku, kjer je nad polovico Madžarov, so zbrali v zelo kratkem času za 208.000 din obveznosti.

Namesto političnega dela — birokracija

V okraju Novo mesto do 16. VIII. vpisna komisija ni izvršila nobenih političnih priprav. Mislijo, da je dovolj, če pošljejo krajevnim ljudskim odborom okrožnico o formiranju krajevnih in vaskih vpisnih komisij, če posamezni člani sodelujejo pri izbiri odnosno postavitvi krajevnih vpisnih komisij in če na svojem sedežu zbirajo poročila. Tako se je do nedavno v okraju akcija razvijala brez pravega političnega dela. Le redko-kje so o posojilu razpravljali na množičnih sestankih, posamezni aktivisti pa so razumeli individualno politično delo predvsem le kot zbiranje prijav za posojilo.

V KLO St. Peter je okrajni aktivist sestavljal vpisno komisijo celo brez sodelovanja množičnih organizacij, čeprav bi jo morali sestavljati predvsem člani Fronte, Zveze borcev, AFZ, mladine itd. Člani komisije so nato pobirali obveznosti od hiše do hiše, ne da bi prej seznanjali ljudi o posojilu, poznali gospo-

darsko moč kmetovalcev in celo sami se niso prijavili za posojilo. Brez politične priprave ta vpisna komisija seveda ni imela uspeha.

V OKRAJU TREBNJE NISO DOVOLJ ZAJELI GOSPODARSKO MOČNIH KRAJEV

Tudi v trebanjskem okraju do nedavno še niso delale vse krajevske vpisne komisije, okrajna vpisna komisija pa jim ni nudila dovolj pomoči. Še pred kratkim so bile le na papirju vpisne komisije KLO-jev Nemška vas, Mirna, Mokronog, Šentrupert in Veliki Gaber. Na okraju so imeli v evidenci le postavitev vpisnih komisij, dejansko pa vpisne komisije niso delale, niso na množičnih sestankih ali z osebnim prepričevanjem razvile akcije za vpis posojila in ne zbirale obveznosti. Temu je delno krivo tudi to, ker so zbrali v vpisne komisije ponekod ljudi, ki dela niso pravilno zagrabili.

Okrajna komisija tudi ni poskrbela, da bi se akcije še posebej razvila v gospodarsko močnih krajih, kot so Mirna, Mokronog, Šentrupert itd.

Načela v programu Nacionalnega komiteja Jugoslavije

so edini temelj, na katerem se lahko ohrani mir
Je izjavil Hugh Weston, član Komiteja za mir v Massachusettsu

New York, 23. avgusta (Tanjug). »Iskreno mirovno gibanje ne more temeljiti na politiki interesnih afer, na imperialistični politiki ZSSR in zapadnih velesil« — je izjavil dopisniku Tanjuga Hugh Weston, član Komiteja za mir države Massachusetts.

»Iskreno mirovno gibanje mora sloneti na volji velikanse večine ljudi, da se ohrani mir, na prizadevanju zatiranih in kolonialnih narodov, da se osvobodijo dosegajo neodvisnost. Resnično mirovno gibanje mora svobodno grajati imperialistično politiko in kolonialno politiko zapadnih velesil, hkrati pa mora prav tako svobodno in ostro kritizirati sovjetsko politiko interesnih afer, kritizirati gibanja, ki jih navdihuje ZSSR in ki hočejo splošno stvar miru žrtvovati posebnim željam in koristim Sovjetske zveze in njenim tečajem, da bi razširila svoje interese efere. Sleherno mirovno gibanje, ki bi bilo samo razširitev zunanje politike katere koli velesile, ne more mobilizirati ljudskih množic in ohraniti miru.«

O gonji ZSSR proti Jugoslaviji je Weston dejal: »Grožnje vodstva sovjetske Rusije proti socialistični Jugoslaviji so izredno nevarne. Sovjetsko vodstvo razbija s takšno politiko enotnost mednarodnega gibanja za mir.«

Weston pravi, da je natanko proučil in se proučuje informirajoče gradivo o Jugoslaviji ter se je prepričal, da so vse obtožbe proti Jugoslaviji najostrejša nepravilna obrekovanja.

»Sovražna gonja sovjetskega vodstva proti socialistični Jugoslaviji«, je izjavil Weston, »je izpodkopala vero milijonov naprednih ljudi v dobre namene informirajočega vodstva. Spritno sovražne politike do Jugoslavije pa so milijoni in milijoni naprednih ljudi po vsem svetu

začeli dvomiti o besedah informirajočega vodstva, da je njegova želja ohraniti mir na svetu. Gonja proti Jugoslaviji je bolj kot kateri koli drugi činitelj privedla svet v sedanje stanje nevarnosti nove svetovne vojne.«

Na vprašanje, kaj misli o pozivu Nacionalnega komiteja Jugoslavije za obrambo miru, je Weston izjavil: »Poziv gibanjem za mir in uglednim javnim delavcem, da bi proučili stanje v Jugoslaviji, in predlog, naj bi podobno anketo izvedli tudi v sosednjih državah, ki meje na Jugoslavijo dokazujejo, da je vaša država pripravljena, da sodojo o njej na podlagi dejstev. Takšna preiskava bi

zmanjšala nevarnost nove vojne s tem, ker bi pokazala, kakšno je dejansko stanje, in dokazala evetu, kje je pravzaprav nevarnost za mir v tem delu sveta.«

Weston je izjavil o resoluciji jugoslovenskega komiteja za mir »Načela v programu Nacionalnega komiteja Jugoslavije morajo postati temelj novega resničnega mednarodnega mirovnega gibanja, saj so edini temelj, na katerem se lahko ohrani mir. Vem, da bodo ta načela podprli milijoni ljudi, ki se ne strinjajo z imperialističnimi težnjami in se prav tako ne morejo strinjati z dogmo ZSSR, da ravna pri slehernem vprašanju s papeško nezmožljivostjo.«

Zbiranje podpisov za mir pomeni podpiranje sovjetske zunanje politike

piše neodvisni nemški delavski list »Freie Tribune«

Frankfurt, 23. avg. (Tanjug). Glasilo pripravljalega odbora za ustanovitev neodvisne delavske stranke Nemčije »Freie Tribune« prinaša v svoji drugi številki članek z naslovom »Resna borba za mir«, v katerem graja slepo podrejanje Komunistične partije Nemčije lažni sovjetski mirovni kampanji.

Pisec pripominja, da je naloga vseh socialistov, služiti miru. Toda tisti, ki širi baže v korist miru laži, povzroča stvari miru več škode kot drugi s svojim molkom. Komunistična partija Nemčije si prizadeva, da bi sovjetsko lažno kampanjo za mir pokazala kot edino možnost za preprečitev nove vojne. Nepoučenemu ljudstvu hoče vsiliti prepričanje, da za-

došča za ohranitev miru že podpisovanje zbiralnega lista. Tisk KP Nemčije trdi, da podpisal zagotavlja mir, toda to zbiranje podpisov ni nič drugega kot zbiranje izjav za sovjetsko zunanjo politiko, ki ne ustreza koristim delovnih ljudi v drugih državah in je čestokrat v ostrem nasprotju s socialističnim naziranjem o enakopravnih odnosih med narodi.

Na koncu članka je poudarjeno, da se je mogoče uspešno boriti samo, če se delovni ljudje v sleherni državi združijo v močno fronto. Kolikor močnejše bodo prihajale do izraza vrste resničnih prijateljev miru, toliko težje se bodo vojni hujšaki v različnih državah upali začeti novo svetovno vojno.

Obisk slovenskih novinarjev v Trstu

Trst, 23. avgusta. Na povabilo tržaških demokratičnih novinarjev je skupina 17 slovenskih novinarjev, zastopnikov slovenskih listov in radia odšla minulo nedeljo na obisk v Trst.

Na tržaškem kolodvoru so goste pričakali uredniki in sodelavci »Primorskega dnevnika« in ostalih demokratičnih listov, nakar je delegacija slovenskih novinarjev v prostorih Osvobodilne fronte sprejel sekretar OF STO tov. Franc Štoka, ki je goste tople pozdravil in jim želel dobrodošlico. Pri sprejemu so bili navzoči tudi zastopniki množičnih demokratičnih organizacij anglo-ameriškega področja STO.

Delegacija slovenskih novinarjev je ostala v Trstu tri dni. Med tem časom je uživala gostoljubje tržaških demokratičnih novinarjev, ki so ji razkazali mesto in okolico ter jo seznanili z njegovo zgodovino ter političnim, gospodarskim in kulturnim razvojem. Slovenski novinarji so se tudi poklonili spominu žrtve fašističnega nasilja na opusnem strelišču ter bazoviškimi žrtvami.

Poleg tega, da je okrepil tovariške odnose med novinarji LR Slovenije in tržaškimi demokratičnimi novinarji, je obisk zastopnikov slovenskega tiska služil še globljemu spoznavanju današnjega političnega in gospodarskega stanja na angloameriškem področju STO.

Obiskali so nas slovenski invalidi iz Italije

Ljubljana, 23. avgusta. Iz slovenskih krajev naše Goriške, ki so ostali po krivični meji pod Italijo, je v ponedeljek prišlo k nam 19 osebnih in rodbinskih invalidov, ki so se odzvali povabilu Zveze vojaških vojni invalidov Jugoslavije. Pri nas bodo gostovali štiri tedne. V tem času se bodo nekateri zdravili v invalidskem zdravilišču, v Dolenskih Toplicah, Rogaški Slatini, drugi pa bodo preživeli dneve oddiha na Bledu.

Na bloku pri Gorici so jih pričakovali zastopniki Ministrstva za socialno skrbstvo in glavnega odbora Zveze VVI Slovenije. V Ljubljani so se gostje zbrali v restavraciji Slaviji, kjer jim je glavni odbor Zveze VVI Slovenije priredil kosilo. Tu sta jih pozdravila predsednik glavnega odbora Zveze VVI Slovenije, podpolkovnik tov. Čoban in pomočnik ministra za socialno skrbstvo tov. Kovarčič, ki sta med drugim naglasila, da bodo med svojim bivanjem imeli dovolj prilike, da se pripravijo o današnjem položaju v Jugoslaviji.

Kriza v nabrežinskih kamnolomih

Trst, 23. avg. (Tanjug). V zadnjem času je kriza tržaške lahke in težke industrije zajela tudi kamnolom v Nabrežini. Medtem ko je pred vojno delalo v teh kamnolomih 2.000 do 2.500 delavcev, večinoma Slovencev, pa je danes v njih zaposlenih samo 60 delavcev. Pred vojno so delali v 30 odkopih, danes pa delajo le na treh. Iz kamnoloma so pred dvema mesecema odpustili 160 delavcev zaradi pomanjkanja naročil.

Delovne razmere so se zelo poslabšale v zadnjem času. Kvalificirani delavec je zaslužil pred vojno do 80 lir dnevno, kar ustreza vrednosti 5.000 današnjih lir, sedaj pa zasluži samo 1.000 lir dnevno. Kriza je razvidna tudi iz nazadovanja letne proizvodnje. Pred vojno je bila letna proizvodnja 8.000 kuh. metrov, sedaj pa samo 700 kuh. metrov.

Na področju Masana se nadaljuje ofenziva severnokorejskih čet

Težišče operacij je na južnem sektorju, kjer se vrste napadi in protinapadi

Tokio, 23. avgusta. (Tanjug.) Po poročilu generala Mac Arthura, ki ga prenaša AFP, je uspelo 23. ameriški diviziji z več protinapadi zavzeti stalnejše položaje na fronti zapadno od Masana, kjer se že tri dni bijejo ogroženi boji. Dasi so severnokorejske enote ponovile napad, vendar so bile odbite brez izgube terena. Na fronti zapadno od Teguja napadajo Severnokorejski prvo južnokorejsko divizijo. Napad je kombiniran z ognjem iz minometalcev in topniškega orožja ter infiltracijo manjših skupin v sovražniško ozadje. Vzdušje glavne ceste, 12 milj severno od Teguja, Američani trdno držijo svoje položaje. Na fronti na reki Nak-tong je ostal položaj skoraj neizpremenjen.

Na vzhodni obali severno od Pohanga pa tretja južnokorejska divizija še nadalje polagoma napreduje proti vzhodu.

Letalstvo je bilo zelo delavno ter je obstreljevalo s strojnimi severnokorejske položaje, čete in komunikacije.

Jug Koreje — center borb

AFP poroča, da se je na skrajnem jugu polotoka poslabšal položaj zaradi infiltracije Severnokorejcev v sovražniško vrsto. Poročajo, da je severnokorejsko topništvo močno bombardiralo južnokorejske enote, ki so se pred nekaj dnevi izkrcale pri Jongkongu.

Na tem odseku zapadno od Masana je mnogo beguncev. Ista agencija poroča, da sedaj ameriške in južnokorejske čete ne vedo, če ni to ponovitev manevra, ki je bil napravljen prejšnji teden pri Pohangu, ko so bili begunci dejansko predhodnica rednih čet.

Francoške čete za Korejo

Francoška vlada bo poslala na Korejo oddelke suhozemnih čet, ki jih bo v ta namen posebno formiralo ministertvo za

narodno obrambo. Francija je doslej poslala na Korejo samo pomorsko enoto »La Grandiere«, ki se bori v korejskih vodah. Suhozemna enota, ki jo bo francoska vlada poslala na Korejo, bo štela 8000 mož.

Severnokorejski polkovnik se je predal

AFP poroča, da se je podpolkovnik topniškega polka 13. severnokorejske divizije Cong Dong UK predal na fronti pri Teguju 11. južnokorejskemu polku. Prvi od pričetka vojne se je zgodilo, da se je severnokorejski oficir predal sovražniku.

Agrarna reforma na Južni Koreji

Poročilo radia Fenjanga je bilo v južnokorejskih okrožjih Kensi in južni Kanvon, ki sta pod severnokorejsko oblastjo, zaključena agrarna reforma. V Kensi so zaplenili nad 150.000 ha veleposestniške in cerkvene zemlje, ki jo je dobilo okrog 200.000 revnih kmetijskih družin. V pokrajini južnem Kanvonu so zaplenili okrog 36.000 ha zemlje, ki so jo tudi razdelili med revne kmete. Izvedba agrarne reforme v pokrajini Severni in Južni Čoli je v teku.

TEŽKE POSLEDICE AMERISKEGA ZRAČNEGA BOMBARDIRANJA

Radio Fenjang prenaša poročilo glavnega štaba severnokorejske vojske, ki pravi, da so imela ameriška bombardiranja severnokorejske vzhodne obale hude posledice. V poročilu se pripominja, da je obalnemu topništvu severnokorejske vojske uspelo po 27 neposrednih streljih zadeti ameriški rusilec južno od Kunjopoa na vzhodni obali Koreje.

Poročilo dalje navaja, da severnokorejske sile, ki so zavzele Kunvi, zmanjšujejo sovražniški odpor ter nadaljujejo napredovanje.

Tudi deseta seja VS pod Malikovim predsedstvom se ie končala brez sporazuma o Koreji

Lake Success, 23. avgusta. (Tanjug.) Varnostni svet OZN je nadaljeval sinoči razpravo o vprašanju korejskega spopada. Po trirnem delu je Svet preločil sejo brez kakršnega koli sporazuma.

Takoj po pričetku seje je imel predsednik VS Jakov Malik — četudi ni bil na seznamu govornikov — govor, ki je trajal eno uro. Dejal je, da vodijo ZDA v Koreji kolonialno vojno in si prizadevajo s pritegnitvijo Združenih narodov prikriti svoje prave napadalne namene. Ponovno je zahteval, naj se zasliši delegat Severne Koreje in naj se umaknejo tuje čete iz dežele. Sovjetski delegat se je tudi tokrat na široko razgovoril o vprašanju ameriške politike na Daljnem vzhodu ter o političnem položaju v teh deželah, zlasti pa v Koreji.

Za Malikom je britanski delegat sir Gladwin Jebb izjavil, da je prišel Varnostni svet v Zagato zaradi prizadevanj sovjetskega delegata, da ne bi zaslišali predstavnikov Južne Koreje, ki je žrtve napada. Izjavil je, da se za takšnim sovjetskim stališčem kakor tudi za celotno sovjetsko mirovno propagando skrivajo nove napadalne priprave.

Britanskemu delegatu se je pridružil tudi ameriški delegat Austin. Izjavil je, da meni 53 članov OZN, da je Severna Koreja izvršila napad in da je o tem predložila dokaze tudi komisiji OZN za Korejo. Austin je dejal, da sovjetska propaganda uporablja »tehnično laž« tudi tako, da z obtoževanjem drugih držav prikriva napadalni značaj sovjetskih postopkov. »Če bi hotela sovjetska vlada preprečiti spopad v Koreji«, je dejal na koncu ameriški delegat, »bi lahko to tudi sedaj storila.«

Prihodnja seja VS bo v petek.

Velesile ne kažejo simpatij do indijskega predloga

New York, 23. avgusta. (Tanjug.) Indijska delegacija se vedno ni vložila pri VS svojega predloga o ustanovitvi odbora nestalnih članov VS. Indijski delegat Rau vztraja na stališču, da se lahko resolucija predloži samo tedaj, ako bi njena pobuda dobila podporo večine članov VS. Tudi je značilno, da predstavnik Sovjetske zveze Malik sploh ni omenil indijskega predloga.

Akcija filipinskih partizanov

Manila, 23. avgusta. (Tanjug.) Oborožena skupina filipinskih partizanov je zavzela mesto Ragay, ki leži 135 milj južno od Manile. Kakor poroča Associated Press, so partizani razorožili tamkajšnjo policijo, v Ragay pa so prišli skot zaliv, ki deli polotok Bandon od kopnega.

Poročilo stalnega sveta Atlantskega pakta

London, 23. avgusta. AFP prenaša poročilo, objavljeno po večeršnjem sestanku stalnega sveta atlantskega pakta, ki pravi, da so namestniki ministrov nadaljevali z razpravljanjem o raznih ulegitih za okrepitev obrambne atlantske cone na severu in za povečanje proizvodnje vojaške opreme. Namestniki so tudi proučevali vprašanje finančnih sredstev, potrebnih za uresničitev teh ciljev. Stalni svet bo nadaljeval delo do začetka septembra. Sredi septembra bo v New Yorku sestanek atlantskega sveta.

Vprašanje ujetnikov v ZSSR

Lake Success, 23. avg. Kakor poroča United Press, so ZDA ob podpori Vel. Britanije in Avstralije predlagale za začetni dnevni red na bližnjem zasедanju Generalne skupščine OZN naslednje točko: »Vprašanje, kakaj ZSSR ni repatričirala, niti na kateri koli drug način potrdila računa o vojnih ujetnikih, zadržanih na sovjetskem ozemlju.«

POGREB LANAUTA

Bruselj, 23. avg. AFP poroča: Včeraj so pokopali posmrtno ostanke predsednika KP Belgije Lanauta, ki je bil ubit 18. t. m. Pogreba v Sarajevu v pokrajini Liege se je udeležila velikanška množica ljudi. Delavci številnih rudnikov in industrij so zapustili delo, da bi se lahko udeležili pogreba in izrazili svojo ogorčenost zaradi atentata na Lanauta.

Nova žrtev v Belgiji

Bruselj, 23. avg. (Tanjug). Včeraj popoldne je neznanec ranil s strelnim orožjem enega izmed voditeljev KP Belgije Raskina. Atentat je bil izvršen blizu mesta Tongue. Reuter poroča, da je belgijska policija potrdila to vest, vendar ni hotela dati o atentatu nikakih podrobnosti.

Izreden sestanek laburistov

London, 23. avgusta. (Tanjug). Predsednik vlade Attlee je sklical za jutri zaprti sestanek 24 prvakov laburistične stranke, da bi jih pridobil za sodelovanje pri pospešeni oborožitvi Vel. Britanije. Kakor poroča Reuter, bo Attlee na tem sestanku obrazložil nedavno spomenico vlade o obrambnem programu, ki dolga povečanje vojaških izdatkov za 3400 milijonov funtov sterlingov za prihodnja tri leta.

Naša delegacija na kongresu fiziologov v Kodanju

Beograd, 23. avgusta. V domovino so je vrnila delegacija naših znanstvenikov, ki je bila od 14. do 18. avgusta navzoča na XVIII. mednarodnem kongresu fiziologov v Kodanju. Razen jugoslovenskih znanstvenikov se je udeležilo kongresa nad 1500 delegatov iz skoraj vseh evropskih držav, iz ZDA, Indije, Japonske, Brazilije, Argentine in številnih drugih držav.

V osmih sekcijah, na katere je bil kongres razdeljen, so razpravljali o problemih iz področja delovanja srca in krvnih žil, transporta molekul in ionov ter o nekaterih važnih problemih iz področja fiziologije, fiziološke kemije in farmakologije. Na kongresu so obravnavali nad tisoč znanstvenih del. Naša delegata profesorja Zupančič in Seliskar sta objavila deli »Učinkovanje ezterina na gladke mišice po injekciji acetilholina« in »Odstaritev acetilholina v mrežnici po svetlobnem dražljaju«. Profesor Ilija Djuričič je seznanil kongres z rezultati dela instituta za fiziologijo Srbije akademiki znanosti o funkciji srčnih mišic in fiziološkega instituta veterinarske fakultete o anafilaktični in histaminski reakciji.

Razlage naših znanstvenikov so zelo ugodno sprejeli. Razen tega so se mnogi tuji delegati iz Evrope in drugih delov sveta živahno zanimali za pogoje znanstvenega dela in razvoj vseučilišč v naši državi. (Tanjug)

PO SVETU

ZAMENJAVA DENARJA V ITALIJI. Septembra bodo zamenjali vse bankove za novo izdajo italijanske narodne banke. Zaradi stalnega naraščanja obkora kroži sedaj skupno 18 različnih izdaj bankovcev od katerih so največji bankovci po 10.000 lir. Denar bodo zamenjali v razmerju 1:1.

SOVJETSKA TRGOVINA V AVSTRIJI. Sovjetsko podjetje v Avstriji USIA razširja mrežo svojih prodajalnih po sovjetski coni Avstrije. Podjetje so bila najprej odprta v avstrijskem sektorju Dunaja in nekaterih krajih Spodnje Avstrije. Sedaj so tako prodajalne sovjetskega podjetja USIA odprte tudi v Koblenzu in Kreman, kmalu pa jih bodo odprli tudi v nekaterih drugih krajih Spodnje Avstrije. Avstrijski trgovci poudarjajo, da prinaša odloki, po katerem so ti kmalu avstrijski trgovci, po katerem so ti kmalu avstrijski trgovci, po katerem so ti kmalu avstrijski trgovci.

ZASLEDOVANJE SOVJETSKEGA OFICIRJA. Za devet dni vztrajno zasledujejo na Dunaju sovjetskega oficirja, ki je dezertiral in ubil tri sovjetske vojsake ter nekoga avstrijskega tolarja. Organi sovjetskih okupacijskih sil in avstrijske orožništvo najstrožje pregledajo svo vso vseh vrst in legitimizirajo potnike. Vse doseganje zasledovanja pa ni imelo nobenih uspehov.

REG MINISTRA GILLESSENA IZ VZRODNE NEMČIJE. Bivši minister za prebrano turingijsko deželno vlado dr. Gillesse je pobegnil iz vzhodne v zapadni sektor Berlina. Gillesse je bil znan član krišćanskodemokratske stranke v Vzhodni Nemčiji.

Razvoji našega kmetilstva po osvoboditvi

Nad 18.000 kmetijskih zadrug in nad 4 milijone zadružnikov

Socialistični sektor kmetijstva obsega 26% kmetijske zemlje v državi

Dne 22. avgusta 1945 je sprejela ustavna skupščina FLRJ zakon o agrarni reformi. Z agrarno reformo kot prvim gospodarskim ukrepom socialističnega kmetijstva na vasi (pred katero so tudi odšli kmetje dolgoročno v višini 7 milijard dinarjev) so dodelili kmetom brez zemlje in družinam z malo zemlje 797.357 ha zemlje. Zemljiški fond je znašal po likvidaciji veleposestev in omejitve kmetijskega posestva največ do 30 ha, 1.566.000 ha zemlje. Ostanek zemljiškega fonda so uporabili po razdelitvi zemlje kmetom brez zemlje za ustanovitev velikih državnih kmetijskih posestev in drugih kmetijskih ustanov. Z zakonom o prepovedi povečanja zemljiškega posesta nad 30 ha o omejitvi nakupa in prodaje zemlje po lastnikih, ki imajo do 30 ha, je ljudska oblast onemogočila kapitalističnega elementa, da bi pri zemlji bogateli, srednjim kmetom pa je preprečila, da bi se spreminjali v kapitalistične spekulanke. S tem so bile uresničene stoletne sanje etno in stotisočev kmetov: zemlja je pripadla tistemu, ki jo obdeluje.

Ljudska skupščina FLRJ je 6. junija 1949 sprejela tudi temeljni zakon o kmetijskih združenjih, ki določa vlogo in naloge kmetijskih združenj. V prvem členu zakona je rečeno:

»Ustanovitelj kmetijskih združenj so lahko samo delovni kmetje. Država posveča posebno pozornost kmetijskemu gospodarstvu in mu nudi pomoč ter olajšave.« Ta pomoč je bila s programom Partije in sklepi V. kongresa KPJ tudi konkretno določena.

Naša vas je šla po tej poti in v relativno kratkem času so bili doseženi veliki uspehi. Zdaj je v FLRJ nad 18.000 zadrug z nad 4 milijoni zadružnikov. V politiki Partije o socialistični preobrazbi kmetijstva je vsekakor najpomembnejši delež kmetijskih združenj splošnega tipa, ki so zdaj najbolj množična oblika našega kmetijstva. Teh je bilo leta 1946 5041, konec preteklega leta pa smo jih imeli 9060. Tudi število zadružnikov se je hitreje povečalo. Indeks povečanja števila zadružnikov znaša 660, tako da je bilo konec preteklega leta število članov v teh združenjih 3.250.000. Svojo nalogo v kmetijstvu kmetijske proizvodnje a posepevanju malega proizvajalca v kolektivni način obdelovanja zemlje izpolnjujejo kmetijske zadrug v najrazličnejših oblikah, kakršne so: zadrugne ekonomije in živinorejske farme, zadrugne strojne, semenske in plemenske postaje, drevesnice itd. Na Hrvaškem je bilo na primer lani 186 zadrugnih ekonomij, ki so se spremenile v kmetijske delovne zadrugne, hkrati pa so ustanovili 210 ekonomij.

Kmetijske zadrug splošnega tipa so pokazale pomembnejše uspehe zlasti v preskrbi vasi s proizvodnimi sredstvi, ki se uporabljajo skupno, ali pa se izročajo v individualno rabo. Na Hrvaškem imajo nad 60 traktorjev, skoraj 800 vprežnih plugov in na stotine sejalnih strojev, trierjev in mlatilnic. V Srbiji imajo te zadrug 9600 plugov, nad sto sejalnih strojev, več sto kosilnih strojev itd.

Hkrati z razvojem kmetijskih združenj splošnega tipa so ustanovljali in razvijali prav tako pospešeno kmetijske zadrugne, najvišjo obliko kmetijskega združenja pri nas. Socialistični kmetijski sektor

Nabiranje krljkovega lubja hudi lepe postranske dohodke

Navadna krljka je znan grm z značilnim zunaj temnosivim ter belopikastim, znotraj pa z rumenim lubjem. Raste je mnogo v grmovju po močvirjih in barjih.

Nabiramo lubje takrat, ko je muzevno, t. j. od avgusta do oktobra. Na delih in vejah narežemo lubje krog in krog, nato potegnemo z nožem vzdolž veje v dolžini dva do tri dcm in zarezemo zopet v obliki kroga. Tako ponavljamo po vsej dolžini veje. Nato primemo vejo z roko v sredini med krožnima zareza in zasučemo lubje, da se odloči. Tako olupimo lubje med vsemi krožnimi zarezi. Paziti moramo, da ne nabiramo lubja starih debel in vej, ki imajo že skorjo. Lubje mora biti gladko in ne debelejšje od 1,2 mm. Cevaste zvitke lubja posušimo na topli peči ali soncu.

Potrebujejo neomejeno količino krljkovega lubja za domačo uporabo in izvoz. Krljkovo lubje je važen sestavni del odvajalnih čajnih mešan.

Ker je cena a 25% stimulacija ugodna, zato tudi dober zaslužek, nabiralec imajo tudi ugodnost nakupovanja blaga po nižjih enotnih cenah.

Po kaparju okuženi okoliši v Sloveniji

Minister zvezne vlade, predsednik sveta za kmetijstvo in gozdarstvo ing. M. Todorovič je izdal odločbo o razglasitvi okolišev, okuženih po kaparju San Jose v posameznih ljudskih republikah.

V Sloveniji so okuženi okoliši mestnih ljudskih odborov Ljubljane, Maribora in Celja in okoliši v okrajih: radogonskem, lendavskem, kamniškem, kranjskem, krškem, ljubotemskem, mariborskem-okoliškem, soboškem, novomeškem, poljskem, celjsko-okoliškem in črnomeljanskem. Kot okuženi pa veljajo na področju posameznih krajev le posamezni, posebej določeni okoliši na področju krajevnih ljudskih odborov.

V primeri z drugimi ljudskimi republikami se je kapar v Sloveniji najbolj razširil, zato je tudi naša odgovornost do drugih pokrajin v državi tem večja, ter bomo morali posvečati zbiranju nevarnega škodljivca še mnogo večjo skrb kakor doslej.

tor v naši državi, ki je obsegal leta 1947 samo 2,1%, konec naslednjega leta 8%, ob koncu preteklega leta pa 21% skupne obdelovalne zemlje brez pašnikov, je narasla predvsem zaradi porasta števila kmetijskih delovnih združenj. Lani je povprečno dnevno stopilo v kmetijske delovne zadrug po 800 gospodarstev. Skupno je zdaj v državi okrog 416.000 gospodarstev, ki so združene v nad 6970 kmetijskih delovnih združenjih. (Število združenj je bilo večje, toda majhne zadrug se združile, da so se hitreje gospodarsko utrdile.) Zadrugna posest znaša okrog 2.158.000 hektarov zemlje. Socialistični sektor obsega okrog 26% vse kmetijske zemlje v državi.

Kmetijske delovne zadrug so pokazale vse prednosti skupne obdelave zemlje pred drobno zaostalo individualno proizvodnjo. Lani se je n. pr. povprečni hektarški donos pšenice povečal v vsej državi na individualnih gospodarstvih na 13,6 q, na zadrugnih pa na 14,42 q; koruze na 15,5 na individualnih, na zadrugnih posestvih pa 23; krompirja na individualnih 73, na zadrugnih pa 117; sladkorne pese na individualnih 167, na zadrugnih pa 234. V Vojvodini so kmetijske delovne zadrug lani pozele, 25% žita več kot individualni pridelovalci. V tej pokrajini odpade nad polovico kmetijski pridelkov na socialistični sektor. V posameznih ljudskih republikah so kmetijske delovne zadrug dosegle v proizvodnji nekaterih industrijskih kultur še večje uspehe. V Makedoniji so n. pr. dale približno dve tretjini skupne proizvodnje.

Teh velikih uspehov bi seveda ne bilo brez organizirane pomoči države v moralnem in materialnem pogledu. Zlasti učinkovito obliko pomoči pomenijo velikanška denarna sredstva, dana zadrugnim organizacijam. V ta namen so bile ustanovljene tudi posebne državne banke za kreditiranje kmetijskega združenstva. V zadnjih treh letih so zadrugne organizacije prejela 22 milijard kreditov. Zato so morale razvijati svojo dejavnost na področju investicij in neposredne preskrbe. Tako se je blagovni promet v zadrugnem sektorju dvignil od 13 milijard (1946) na nad 24 milijard v letu 1947 in na 30 milijard 500 milijonov v letu 1948.

Kljub vsem tem dejstvom o graditvi socializma na naši vasi vodstva informbirojevskih držav še nadalje govore, da

je naše zadrugno gibanje v rokah kapitalističnih elementov, kulakov in o tem, kako vedno bolj narasča njihov vpliv v naši vasi. Da je to laž, pričajo n. pr. podatki o udeležbi gospodarstev pri pridelku žit. Leta 1945 so kmetijska gospodarstva do 5 ha zemlje sodelovala v skupnem pridelku 27,2% (1948 34,29), gospodarstva od 5 do 10 ha s 26,75% (1948 27,87%), gospodarstva z nad 10 ha pa s 46,15% (1948 37,84%). To razmerje se je še zboljšalo v korist siromašnega in srednjega kmeta. Po agrarni reformi ni bilo bistvenega prehoda zemlje iz enih rok v druge. Zaradi omejevanja in izrivanja kapitalističnih elementov je bil uveden progresivni davek na dohodek, z odkupnim sistemom pa so bili zavarovani revni kmetje. Glavno breme odkupa nosijo bogati kmetje. Zato je tudi razumljivo, da so sodelovali delovni kmetje leta 1948 pri izkoriščanju fondov industrijskega blaga s 75%, čeprav so imeli manjšo tržno proizvodnjo, medtem ko so vaški bogataši te fonde izkoriščali samo s 25%, čeprav so imeli znatne količine tržnih pridelkov. Pri tem ima veliko vlogo plansko reguliranje izmenjave dobrin med vasio in mestom in vedno uspešnejše vključevanje kmetijske proizvodnje v splošni državni plan.

Jasno je, da je imela ta politika za posledico stalno slabitev kapitalističnih postojank na vasi. To je najboljše razvidno iz udeležbe kapitalističnih elementov na vasi pri razdelitvi narodnega dohodka. Vaški kapitalistični elementi so sodelovali v narodnem dohodku leta 1937 s 16,54%, leta 1947 z 11,7% in leta 1948 samo z 9,67%.

Na poti socialistične preobrazbe vasi so bile premagane glavne ovire. Zdaj ni več glavno vprašanje številčno povečanje kmetijskih delovnih združenj, temveč njihova gospodarska in organizacijska utrditev. Borba za povečanje kmetijske proizvodnje, zmanjšanje polne lastne cene, povečanje živinskega fonda, pravilno pravejanje, postopna mehanizacija ob izkoriščanju vseh prednosti enostavne kopracije postaja vsak dan vedno bolj sestavni del dela kmetijskih delovnih združenj. To na drugi strani ne pomeni, da ne ustanavljajmo zadrug. Nasprotno, ustanavljajmo jih, zlasti v žitornih krajih, tako da se razmerje sil z nezmanjšanim tempom spreminja v smeri krepitve socializma. (Tanjug.)

Delo šolskih delavcev med počitnicami

Naše delovno ljudstvo že od nekdaj visoko ceni naporno delo prosvetnih delavcev. Posebno šolski delavci opravljajo razen svojega rednega šolskega dela še mnoge pester naloge na raznih gospodarskih, političnih in kulturnih področjih. Da bi mogli take naloge čim boljje izvajati, potrebujejo za to vedno novega znanja, izkušeni pobud in uvidenosti, predvsem pa časa za miren in dober razvoj. Že zaradi značaja njihovega dela jim čut dolžnosti nujno visoko narasča. Vsekodnevno delo pa jim pri tem neprestano odkriva nove nujne potrebe za lažje in izobrazbo. V izgradnji socializma pa še posebno potrebuje vsako delo čelaga človeka. Pri tako velikem pomanjkanju šolskega kadra morajo šolski delavci svoje napore in svoje znanje močno strniti, da bi tako svoje šolske kakor svoje izvenšolske delo čim bolj temeljito opravili.

V mesecih juliju in avgustu, torej v času šolskih počitnic, dokončuje 143 tečajnikov pedagoške tečaje v Kranju, Solnici, Mariboru, Škrlju in v Murski Soboti, katerim predava 54 prosvetnih delavcev. Dopolnilne enomesečne tečaje je v Celju in Kranju obiskovalo v juliju 214 tečajnikov-učiteljev, predavalo jim je 12 prosvetnih delavcev. 15 predavateljev v enomesečnem pedagoško-političnem tečaju tečaja v Ljubljani pa je poslušalo nad 150 šolskih delavcev. — Na enomesečne tečaje za izobrazbo študentov Višje pedagoške šole in poglobitvene tečaje za predmetne učitelje, ki jih je organizirala Višja pedagoška šola v Ljubljani, se je odzvalo 342 tečajnikov, katerim je predavalo 51 prosvetnih delavcev. V julijemskem enomesečnem tečaju za strokovne šole v Ljubljani je bilo vpisanih 83 učiteljev, katerim je predavalo 25 prosvetnih delavcev. — Tako je v mesecu juliju t. l. bilo 1092 profesorjev in učiteljev samo na prosvetnih enomesečnih tečajih, kar pomeni eno četrtno prosvetnega kadra na srednjih in osnovnih šolah.

Pri tem so viti sami tečaji v republikanskem merilu. Med šolskimi počitnicami pa se vrše tudi mnogi strokovni tečaji, ki jih prirejajo razni okrajni, ustanove ali društva. Mnoge nižje strokovne šole morajo po stili razmer tudi med počitnicami vršiti pouk in je na takih šolah zaposlenih 105 učiteljev, razen tega se v mesecih šolskih počitnic vrši 21 enomesečnih tečajev za splošno in strokovno izobrazbo učencev v gospodarstvu po raznih industrijskih krajih Slovenije. Ti tečajni bodo usposobili okoli 1700 učencev, da bodo v jeseni nadaljevali pouk na strokovnih šolah. Tudi na teh tečajih je zaposlenih nad 100 šolskih delavcev.

Izredno visoko je število krajsih tečajev, ki se vrše med šolskimi počitnicami. Strokovne štirinajstredne tečaje sta organizirali juridična in gospodarska fakulteta za svoje izredne slušatelje. Tečaj na juridični fakulteti je obiskovalo nad 30 študentov, predavalo pa je 10 predavateljev; na gospodarski fakulteti pa je obiskovalo tečaj nad 50 študentov, katerim je predavalo 25 predavateljev. Na enomesečnem tečaju za inozemske slaviste na Bledu predava 20 predava-

Med iskalci zemeljskih zakladov

Fleisova vrtna skupina v St. Janžu med najboljšimi brigadami Slovenije

Letos julija je vlada LR Slovenije izdala uredbu o ustanovitvi uprave za geološka raziskavanja, ki ima nalogo proučevati geološko sestavo Slovenije in voditi vso geološko službo.

Uprava vodi geološko in geofizično proučevanje tal zaradi raziskavanja, odkrivanja in določanja zalog rudnin, za gospodarstvo važnih surovin, industrijskih, mineralnih in pitnih vod, kakor tudi gradbenega materiala. Opravlja in nadzira geološka raziskovalna dela vseh vrst in ureja vse podatke, ki se nanašajo na mineralno bogastvo.

V ta namen delajo na terenu po Sloveniji številne raziskovalne skupine z vsemi stroji in vrtnalnimi napravami. Med temi geološkimi vrtnalnimi skupinami je najboljša skupina starega raziskovalca Ivana Fleisa v St. Janžu, ki ugotavlja ležišča premoga.

Kakor močan konglomerat se mi zdi majhen delovni kolektiv v St. Janžu. Pri delu so trdno povezani med seboj. V posadu je 13 delavcev, ki delajo izmenoma po štirje, da delajo podnevi in ponoči, brez prestanka. Le kakšno nedeljo popoldne delo miruje, pozimi pa, ko zemlja zmrzuje niti tedaj ne počivajo.

Ko sem še sedel v vlaku, sem si zamišljal, kakšne velike naprave in stroje bom videl; poleg bodo velika poslopja in skladišča; našel bom zamisljene znanstvenike-geologe, po vseh mizah bodo ležali zemljevidi in police bodo polne debelih in bogato usnje vezanih knjig.

Kakšno presenečenje! V roku mi je segel Ivan Fleis, šef vrtnale skupine. Pred menoj je bil raziskovalec, preprost človek navidez, zagorelega obraza, pokrit z oguljenim klobukom, roke pa je imel umazane od olja in peska. In kje naj bi bili močnejši stroji, poslopja? Nič drugega ni bilo, kakor majhna lesena koliba, in izmed strojev elektromotor, srednje velika posebna naprava, ki je po transmisiji pogonjala sveder v globini. Dva delavca sta stala pri stroju in mu stregla, tretji na premcu, ki je vlekel drogove, četrtega pa sem opazil šele, ko sem bil izven barake; stal je na odru nad streho in pritrjeval drogove.

Tovariš Fleis je govoril počasi, trdo je poudarjal besede, kakor bi jih pribijal. Zanj je bilo vse tako preprosto

in ni si domišljal, da je to, kar delajo, res tako važno.

Od leta 1948 je skupina s to vrtnalo garnituro izvrtala 37 lukenj. Ta, pri kateri sem bil, je letos že 13. Z vrtnanjem je tako. Geologi po ugotovitvah zarišejo na zemljevid mesta, kjer je premog. Pri tem raziskavanju uporabljajo sodobna znanost razne raziskovalne metode glede na magnetizem, elektriko, silo zemeljske privlačnosti, elastičnost, radio-aktivnost in temperaturo. Vse te razne magnetometrične metode niso še bolj teoretično in praktično proučene, zato jih še mnogo ne uporabljajo. Ugotovitve po teh metodah so za rudarje še mnogo premalo. Rudarji potrebujejo natančne podatke: koliko je premoga, v katerih plasteh, kakšni so drugi pogoji itd. Teren je treba natančno preiskati, to pa zanesljivo opravijo z globinskimi vrtnjem. Vse naprave in stroji so uvoženi, zato

Vrtalni stolp geološke raziskovalne ekipe

delajo vrtnalce velike preglavice, ker niso prilagojeni za naša tla. Struktura naše zemlje se razlikuje od tal v Nemčiji, Švici, Angliji in Franciji, od koder so stroji; za naša tla še najbolj ustrezajo stroji iz Švedske.

Razen strojev povzroča velike težave tudi pomanjkanje srednjega strokovnega kadra. Sicer imamo šolo za globinska vrtnanja v Varaždinu, toda to je mnogo premalo za velike potrebe. Za Slovenijo je nujno, da bi tudi na ljubljanski srednji tehnični šoli odprli oddelek, kjer bi se šolali tehniki za terenska vrtnala dela. Pokazala se je tudi potreba, da bi odprli poseben oddelek na visoki tehnični šoli, kjer bi se geologi usposobili za praktična terenska raziskovalna dela.

Težave pri vrtnanju samem so odvisne, na kakšen material naleti krona. Tovariš Fleis mi je razkazoval material, ki so ga našli v letošnji trinajsti vrtnalni luknji, ki ima številko 47: ilovica, gramoz, nato v globini 46 m do 47,5 m plast premoga in zopet konglomerat. Sedaj so v globini 110 m, pa so naleteli na trdi kremen. Še nekaj časa bodo vrtnali, ker še upajo na premog.

Pri Barburi so naleteli na 4 m debele plasti premoga. V neki drugi luknji pa so našli premog vse od 7,5 do 25,8 m globine. V neki letošnji luknji so našli premog v 11 m debeli plasti.

Za različni material v drugi globini uporabljajo tudi dleta raznih dimenzij. Če je na primer dober material, uporabljajo do 60 m globine dleto s premerom 175 mm. Malokdaj se zgodi, da krona zastane in to le v zelo trdem kremenju. Tedaj nastopijo posebne težave. Za najmanjša popravila morajo poškodovane predmete peljati v svojo delavnico v Zagorje, ker rudniške uprave odklanjajo vsako popravilo v svojih delavnicah. Podobno se godi tudi drugim vrtnalnim skupinam. V Senovem na primer stojijo z vrtnanjem že osem dni zaradi majhnega popravila na sesalki, medtem pa teče dragoceni čas in izgubljeni je 70 m globine.

Fleisov delovni kolektiv se dobro zaveda, kako važno delo opravljajo. Vedo, da lahko mnogo prispevajo k izpolnitvi petletnega plana, ki ima v proizvodnji premoga na primer nalogo povečati proizvodnjo v letu 1951 na 1031 kg na osebo v primeri s 680 kg v letu 1950. Pri tolikem povečanju premogovne proizvodnje zaradi večje storilnosti, popolnejše mehanizacije in razširitev starih obratov, imajo velike zasluge naši rudarski inženirji — geologi in delovni kolektivi pri globinskem vrtnanju, ki s svojim delom omogočajo izkoriščanje novih premogovnih plasti. Fleisova skupina je s svojim vrtnanjem omogočila, da premog v St. Janžu izkoriščajo že na dveh novih mestih: v Fortuni in Barburi, na Ljudruj bodo čez nekaj dni zopet oživil dnevi kop, drugo leto pa ga bodo odprli že na Barburi.

Z drugimi vrtnalnimi skupinami v Sloveniji stalno tekmujejo. Lani so imeli dvakrat prehodno zastavo, letos marca so jo dobili od skupine iz Zabukovice, prejšnji mesec pa jim jo je vzela vrtna skupina iz Idrije. Vsi v skupini so udarniki. Posebno se odlikujejo: Jože Filip, Ivan Pelko, Ivan Repše, Lojze Močnik, Vinko Prelogar, Ivan Lunder, Lovro in Vinko Tičar. Čez nekaj dni bo v bližini začela vrtnati še druga skupina. Dobila je težjo garnituro iz Hrastnika, da bodo lahko vrtnali do 600 m globoko, prišli pa bosta še dve skupini. Jak.

Evropsko prvenstvo v plavanju

Jugoslavija tretja v štafeti 4 x 200 m

Ligorio se je plasirala v finale na 100 m hrbtno in postavila nov državni rekord

Dunaj, 23. avgusta. — Tudi današnjim prireditvam evropskega prvenstva v plavanju je prisostvovalo na velikem kopališču v Prutru okrog 4000 gledalcev. Največje zanimanje gledalcev je vladalo za tekmovanje štafeta na progi 4 krat 200 m, katere se je udeležila tudi jugoslovanska štafeta. Zmagali so švedski tekmovalci, ki so pustili za seboj najboljšje francoske, jugoslovanske, italijanske in druge tekmovalce. Jugoslavlani, ki so zasedli tretje mesto, so dosegli prav dober čas (9:12,7). Vredni red štafeta na cilju je bil naslednji:

1. Švedska 9:06,5 (Synnerholm 2:21, Oestrand 2:15,2, Larsson 2:14,5, Johansson 2:15,8).

2. Francija 9:10,0 (Ploix 2:22,4, Bernado 2:18,7, Boiteux 2:17,4 Jany 2:09,4).

Pričelo se je evropsko prvenstvo v atletiki

V METU KROGLE RADOŠAVLJEVIČEVA ŠESTA, KOTLUŠKOVA OSMO SABOLOVIČ SE Z 49,5 SEK. NA 400 METROV NI PLASIRAL

Bruselj, 23. avgusta. — Danes popoldne je bila v Bruslju svečana otvoritev IV. evropskega prvenstva v atletiki. Pred 25.000 gledalci so na stadionu Heysel defilirale reprezentance 20 držav (iz Poljske in Madžarske še niso prišle). Prvi je pozdravil zbrane atletičarje predsednik belgijske atletike zveze G. Hornes, za njim pa jih je pozdravil podpredsednik mednarodne atletike zveze lord Bergley. Šampionat je otvoril princ Baudouin v trenutku, ko je vzletelo s stadiona na stotine golobov, gošpa pa je zaigrala nacionalno himno.

Nekaj minut po otvoritvi, ko se je podalo 22 tekmovalcev na maratonsko progo, ki meri 42 km in 192 m, med njimi tudi Jugoslovanci Bosanac in Glogonjac, se je utrgal oblak. V nekaj minutah je bil ves atletski teren skoraj zalit z vodo, katero so morali s prostorov za skakanje in metanje črpati z zajemalkami. Razmočen teren je močno vplival na rezultate. V tekmovalstvu so Jugoslavlani dosegli pričakovana mesta, razen v teku na 100 m. Uspešen je plasman Radošavljevičeve, ki je šesta v metu krogle, in mlade Kotluškove, ki se je plasirala na osemto mesto. Manj uspeha pa so imeli naši tekači, ki so se znašli v izredno močni konkurenci. Tako se na primer Sabolovič ni plasiral

Študentje naših univerz so pripravljeni na III. letne igre

V soboto 26. t. m. se bodo v Ljubljani pričele III. letne študentske igre. Nogometna in rokometna tekmovalstva se bodo pričela dne 26. 30. t. m. pa tekmovalstva v vseh ostalih športnih panogah: atletiki, telovadbi, streljanju, plavanju, odbojki in košarki.

Tekmo je reči, katere univerze so na najboljšje plasirale, kar bodo borbe hude. Vseeno skušajo nekoliko oceniti možnosti ljubljane v borbi za najvišje naslove.

Naši igralci bodo brez dvoma dosegli lepe rezultate saj so v njihovih vrstah znani slovenski igralci-representanti Pelan, Hafner in Kanceler. Plavalna tekmovalstva bodo 1. in 2. septembra na Kolovratu. Naši najboljši nasprotniki bodo naša plavalci iz Zagreba.

Pri telovadbi pa bo slika nekoliko drugačna, ker bodo naši imeli opraviti z odličnimi Beograjčani.

Zelo razveseljivo je to, da ima naša univerza močno strelsko ekipo. Strelci, ki nas bodo letos zastopali, so pred nekaj dnevi osvojili na republiškem prvenstvu prvo mesto kot ekipa. Verjetno bodo poleg Beograđana najresnejši kandidati za osvojitve prvega mesta.

V nogometnih srečanjih ne smemo pričakovati posebnih rezultatov v našo korist. Favorit v tej panogi je močvirje saraj. univerze, ki jo sestavljajo večinoma igralci Bosanac, letošnjega repub. prvaka B.H. Tudi Beograđani in Zagrebčani so boljše od naših, kar smo videli na letošnjem majskem študentskem festivalu.

Na študentskih igrah ne smemo med drugim nastopiti nogometaši iz I. in II. zvezne lige. Tudi odbojkaši in košarkaši, ki igrajo v zveznih ligah, ne smejo tekmovali. To je prirediteljem napravilo nekoliko težav zaradi pri izbiri košarkaške reprezentance. Vendar je ta pokazala pri nedavnih tekmah s Tržancami, da je dobra. Tekmo s tržaškimi študenti je dobila z rezult. 43:40, proti tržaškemu moštvu CP Trilste pa je izgubila s 38:41. Tudi naši odbojkaši so pokazali, da so dobro pripravljeni in so v Kopru promagali tržaško moštvo San Giovanni s rezultatom 3:0. Mnogo slabši sta ženski ekipi košarke in odbojke.

Pogledimo še v katerih disciplinah atletike ima Ljubljana možnost za večje uspehe. Najhujše borbe bodo med predstavniki beograjske, zagrebške in ljubljanske univerze. Nekoliko prednosti ima Beograd, ekipi Zagreba in Ljubljana pa bosta verjetno precej enakovredni.

Tudi v atletiki imamo slabšo žensko reprezentanco. V ženskih disciplinah bodo verjetno prednjačile Beograđanke.

MILAN BORIŠEK

Prejeli smo žalostno vest, da se je dne 22. avgusta pri izvrševanju službene dolžnosti smrtno ponesrečil Borišek Milan, večletni član ljubljanskega Aerokluba in jugoslovanski prvak v jadralnem letalstvu.

Borišek Milan, star komaj 30 let (roj. 25. 4. 1920 v Litiji) je bil že od rane mladosti navdušen letalec in jadralac. V novi Jugoslaviji, ki mu je dala vse možnosti razvoja, je hitro uveljavil svoje sposobnosti, tako da je dosegel izredne rezultate v jadralnem letalstvu. Položil je zlati »C« izpit in edini v Jugoslaviji izpolnil pogoj za diamantni »C« izpit, ki je najvišji dosegljivi uspeh v jadralstvu. Milan je na letošnjem svetovnem prvenstvu na Švedskem častno zastopal Jugoslavijo in dosegel tretje mesto v svetu.

Z njim smo izgubili najboljšega tovariša in eobora pri izgradnji našega Adralnega letalstva.

Njegov borbeni lik bo večno živel med nami in nam dajal vzpodbudo pri vzgoji novih pilotov — čuvarjev našega neba.

Mestna letalska zveza Ljubljana

Napoved za četrtek 24. avgusta: Sončno do zmerno oblačnosti. Temperatura ponoči do 4 stopinj, čez dan do 28 stopinj.

3. Jugoslavija 9:12,7 (Vidović 2:19,5, Kvino 2:20,3, Mislav Stipetič 2:18,9, Marjan Stipetič 2:14,0).

4. Italija 9:33,5. 5. Avstrija 9:58,3. 6. Turčija 10:36,1.

Danes dopoldne so bila predtekmovalna za ženske na 100 m hrbtno, popoldne pa je bilo na sporedu finalno tekmovalje, v katerega se je plasirala tudi jugoslovanska tekmovalka Eša Ligorio. V predtekmovalju je Ligorio zasedla 4. in 5. mesto skupno s švedsko tekmovalko Fredinovo ter s časom 1:22,5 postavila nov jugoslovanski rekord. V finalu, ki je bilo popoldne pa se je plasirala na 7. mesto s časom 1:23,0.

Prvi predtek: 1. Horbruck (Nemčija) 1:18,5; 2. Galiard (Nizozemska) 1:18,9; 3. Berlioux (Francija) 1:21,2; 4.—5. Fredin (Švedska) in Ligorio (Jugoslavija) 1:22,5; 6. Gondersweiler (Švica) 1:26,9; 7. Endl (Avstrija) 1:27,6.

Drugi predtek: 1. Wanderhorst (Nizozemska) 1:18,2; 2. Olson (Danska) 1:18,6; 3. Jany (Francija) 1:22,3; 4. Dokupil (Avstrija) 1:25,2.

Finalo: 1. Wanderhorst (Nizozemska) 1:17,1; 2. Horbruck (Nemčija) 1:17,8; 3. Galeard (Nizozemska) 1:17,9; 4. Olson (Danska) 1:19,2; 5. Jany (Francija) 1:21,5; 6. Fredin (Švedska) 1:21,9; 7. Ligorio (Jugoslavija) 1:23,0; 8. Berlioux (Francija) 1:23,7.

Skoki (ženske): 1. Morox (Francija) 155,8 točk; 2. Palisard (Francija) 140,0 točk; 3. Kristofsen (Danska) 129,2 točk.

Waterpolo: Nizozemska je premagala Francijo z 11:2 (6:1), Italija pa Švico z 12:1 (5:1).

Tekmovalje se nadaljuje. P. C.

Iz včerajšnje I. izdaje

Plananje

100 m prosto (ženske): 1. Schumacher (Nizozemska) 1:06,4; 2. Van Osten (Nizozemska) 1:07,1; 3. Andersen (Danska) 1:07,9; 4. Fredin (Švedska) 1:09,5; 5. Landqvist (Švedska) 1:09,7; 6. Areaume (Francija) 1:10,3.

Waterpolo

JUGOSLAVIJA : ITALIJA 9:7 (3:2)

Jugoslavija: Kovačič, Bakašin, Stakula, Curtini, Grkinič, Ježić, Radonjič. Italija: Buoncuro, Rubini, Raspini, Pandolfini I, Ogno, Pandolfini II, Arena. Gole so dali za Jugoslavijo Ježić 3, Radonjič 3, Curtini 2 in Grkinič 1; za Italijo pa Arena 3, Pandolfini II 2 in Ogno 2.

Sodil je Bartale (Španija).

ŠVEDSKA : ŠVICA 12:1

Skoki

Dopoldne je bilo prvenstvo v skokih za moške s 3 m deske, katerega se je udeležil tudi Jugoslovanci Jože Dobrin. V ostri konkurenci najboljših evropskih skakalcev se je Jože Dobrin plasiral na 11. mesto od 15 tekmovalcev. Zmagal je Wanderfool (Nemčija) 183,6 točk, 2. Che-mander (Francija) 174,6, 3. Sodek (Nemčija) 167,8.

ŠČAJNO NOVOPISANI KANDIDATI, SLUŠATELJI IN GLAVNI IZPITNI KOMISIJI. Redni pouk se prične 11. septembra 1950 ob 15. uri. Lanjskoletni študentji naj prinesejo k vpisu zadnje spričevalo 6. septembra med 15. in 18. uro. — Ravnateljstvo. 4599

Uprava Industrijske rudarske šole v Trbovljah sporoča, da se bodo vršili popravni izpiti za vse letnike od 4. do 6. septembra od 7. ure dalje. Vredni red popravni izpiti so razvidni na oglasni deski. — Uprava. 4589

Na nižji gimnaziji v Ribnici bodo popravni izpiti 11. 9. septembra, nižji teč. izpit pa od 2. septembra dalje. Razpored vseh izpitov je objavljen na oglasni deski. Vpisovanje dijakov, ki bodo opravili popravne izpite, bo 3. septembra v ravnateljevi pisarni. Prvi šolski dan bo 8. septembra. 4595

OBVESTILA

ZAPORA CESTE

OLO — Ljutomer, Uprava cest, tem potom obvešča vse vozače motornih vozil, da bo dne 26. t. m. od 14. ure do zaključno 28. t. m. do 6. ure zaradi obnove mostu preslavljen promet v tiru Rep. ceste št. 81. »Pri-sker« (Ormož) — Pavlovci — Ivanjki — Ljutomer — Ručevci — Radenci km 17.900. Promet se preusmerja: a) Ivanjki — Cezanjski — Radenci; b) Ljutomer — Pristava — Cvan — Veržje — Radenci.

POZIV UPNIKOM IN DOLŽNIKOM

Lesno industrijsko podjetje Nazarije kot administrativno-operativni vodja Gozdarske lesno-industrijskega magazina Nazarije ob- javlja, da po odločbi Generalne direkcije za lesno industrijo LRS št. K 561/50 z dne 12. 8. 1950 preneha s poslovanjem s dnem 1. avgusta 1950 ter preide s dnem 1. septembra t. l. v likvidacijo.

Pozivamo vse upnike in dolžnike, da v roku 30 dni po tej objavi sporočijo likvidacijski komisiji v Nazarije vse svoje terjatve ali obveznosti. Po preteku tega roka se prijave ne bodo mogle upoštevati. Vse prijave je nasloviti na: Likvidacijska komisija Gozdarske lesno-industrijskega magazina v roke tov. Kralj Jožeta

SPOROČILO

Bivša »Služba radijskega snabdevanja« Zvezare, Rudnika, ZGP »Konstruktor« in Elektro-Livnice v Zenici je začela s 1. avgustom 1950 posloevati pod skupnim naslovom: »Rad« — Gradsko podjetje za snabdevanje radnika I službenika v Zenici (skrajšano: Rad — Zenica).

Vse poroke za dobavo blaga sklenjene z bivšim podjetjem SRS-a, se prenesajo na novo podjetje — vse blago, dobavljeno po 1. avgustu 1950, pa je treba fakturirati na gornji naslov.

Tekoči račun podjetja pri Komunalni banki v Zenici št. rev. 632004.

Prosimo vse poslovne prijatelje in podjetja, da to upoštevajo. — Direkcija podjetja »Rad« — Zenica.

ŠOLSTVO

GIMNAZIJA V NOVO MESTU

Popravni izpiti, nižji tečajni izpiti, višji tečajni izpiti bodo na gimnaziji v Novem mestu ob naslednjih dnevih:

1. septembra ob 8. uri za vse III. razrede, za četrte, pete, šeste, sedmi in osmi razred.

2. septembra ob 8. uri za vse I. razrede, za II.a, II.b in II.c razred.

4. septembra ob 8. uri za II.d in II.e razred.

NIŽJI tečajni izpit se prične dne 4. septembra ob 8. uri zjutraj.

VIŠJI tečajni izpit se prične dne 4. septembra ob 8. uri zjutraj.

Vsi dijaki, ki jih je poučeval tov. profesor Andolšek slovenščino ali arhivirščino in imajo iz teh predmetov popravni izpit, bodo opravljali popravne izpite že 29. avgusta t. l. ob 8. uri zjutraj.

Opozarjamo dijake, da ne bi mogli nihče naknadno vpisati in dokončni vpisi tistih dijakov, ki bodo opravili izpite bodo dne 8. septembra dopolnje.

Delavski tehnikum v Mariboru poziva vse slušatelje I. letnikov iz preteklega šolskega leta, vse novopisane kandidate in vse tiste, ki se imajo namen vpisati, da se obvezno zberejo na dan 24. avgusta 1950 točno ob 16. uri (ob 4. uri) na dvorišču I. dr. gimnazije, Leninov trg 1 (vzhodni del) pri Gregorčičevi ulici. Podjela naj o tem obvestijo prireditelje po tovarniških zvočnih napravah. — Direktor.

Vpisovanje v glasbeno šolo v Domžalah je dne 25. t. m. Sprejemni izpiti ob 28. do 31. t. m. Prijave in vse informacije v pisarni ravnateljstva Domžale. Dom sindikatov. I. nadstropje. 4599

Sprejemni popravni in razredni izpiti na Delavskem tehnikumu v Mariboru se bodo vršili 1. in 2. septembra 1950 ob 16. uri, 3. septembra pa ob 8. uri. O tem se obve-

Prvi predtek: 1. Horbruck (Nemčija) 1:18,5; 2. Galiard (Nizozemska) 1:18,9; 3. Berlioux (Francija) 1:21,2; 4.—5. Fredin (Švedska) in Ligorio (Jugoslavija) 1:22,5; 6. Gondersweiler (Švica) 1:26,9; 7. Endl (Avstrija) 1:27,6.

Drugi predtek: 1. Wanderhorst (Nizozemska) 1:18,2; 2. Olson (Danska) 1:18,6; 3. Jany (Francija) 1:22,3; 4. Dokupil (Avstrija) 1:25,2.

Finalo: 1. Wanderhorst (Nizozemska) 1:17,1; 2. Horbruck (Nemčija) 1:17,8; 3. Galeard (Nizozemska) 1:17,9; 4. Olson (Danska) 1:19,2; 5. Jany (Francija) 1:21,5; 6. Fredin (Švedska) 1:21,9; 7. Ligorio (Jugoslavija) 1:23,0; 8. Berlioux (Francija) 1:23,7.

Skoki (ženske): 1. Morox (Francija) 155,8 točk; 2. Palisard (Francija) 140,0 točk; 3. Kristofsen (Danska) 129,2 točk.

Waterpolo: Nizozemska je premagala Francijo z 11:2 (6:1), Italija pa Švico z 12:1 (5:1).

Tekmovalje se nadaljuje. P. C.

Iz včerajšnje I. izdaje

Plananje

100 m prosto (ženske): 1. Schumacher (Nizozemska) 1:06,4; 2. Van Osten (Nizozemska) 1:07,1; 3. Andersen (Danska) 1:07,9; 4. Fredin (Švedska) 1:09,5; 5. Landqvist (Švedska) 1:09,7; 6. Areaume (Francija) 1:10,3.

Waterpolo

JUGOSLAVIJA : ITALIJA 9:7 (3:2)

Jugoslavija: Kovačič, Bakašin, Stakula, Curtini, Grkinič, Ježić, Radonjič. Italija: Buoncuro, Rubini, Raspini, Pandolfini I, Ogno, Pandolfini II, Arena. Gole so dali za Jugoslavijo Ježić 3, Radonjič 3, Curtini 2 in Grkinič 1; za Italijo pa Arena 3, Pandolfini II 2 in Ogno 2.

Sodil je Bartale (Španija).

ŠVEDSKA : ŠVICA 12:1

Skoki

Dopoldne je bilo prvenstvo v skokih za moške s 3 m deske, katerega se je udeležil tudi Jugoslovanci Jože Dobrin. V ostri konkurenci najboljših evropskih skakalcev se je Jože Dobrin plasiral na 11. mesto od 15 tekmovalcev. Zmagal je Wanderfool (Nemčija) 183,6 točk, 2. Che-mander (Francija) 174,6, 3. Sodek (Nemčija) 167,8.

ŠČAJNO NOVOPISANI KANDIDATI, SLUŠATELJI IN GLAVNI IZPITNI KOMISIJI. Redni pouk se prične 11. septembra 1950 ob 15. uri. Lanjskoletni študentji naj prinesejo k vpisu zadnje spričevalo 6. septembra med 15. in 18. uro. — Ravnateljstvo. 4599

Uprava Industrijske rudarske šole v Trbovljah sporoča, da se bodo vršili popravni izpiti za vse letnike od 4. do 6. septembra od 7. ure dalje. Vredni red popravni izpiti so razvidni na oglasni deski. — Uprava. 4589

Na nižji gimnaziji v Ribnici bodo popravni izpiti 11. 9. septembra, nižji teč. izpit pa od 2. septembra dalje. Razpored vseh izpitov je objavljen na oglasni deski. Vpisovanje dijakov, ki bodo opravili popravne izpite, bo 3. septembra v ravnateljevi pisarni. Prvi šolski dan bo 8. septembra. 4595

OBVESTILA

ZAPORA CESTE

OLO — Ljutomer, Uprava cest, tem potom obvešča vse vozače motornih vozil, da bo dne 26. t. m. od 14. ure do zaključno 28. t. m. do 6. ure zaradi obnove mostu preslavljen promet v tiru Rep. ceste št. 81. »Pri-sker« (Ormož) — Pavlovci — Ivanjki — Ljutomer — Ručevci — Radenci km 17.900. Promet se preusmerja: a) Ivanjki — Cezanjski — Radenci; b) Ljutomer — Pristava — Cvan — Veržje — Radenci.

POZIV UPNIKOM IN DOLŽNIKOM

Lesno industrijsko podjetje Nazarije kot administrativno-operativni vodja Gozdarske lesno-industrijskega magazina Nazarije ob- javlja, da po odločbi Generalne direkcije za lesno industrijo LRS št. K 561/50 z dne 12. 8. 1950 preneha s poslovanjem s dnem 1. avgusta 1950 ter preide s dnem 1. septembra t. l. v likvidacijo.

Pozivamo vse upnike in dolžnike, da v roku 30 dni po tej objavi sporočijo likvidacijski komisiji v Nazarije vse svoje terjatve ali obveznosti. Po preteku tega roka se prijave ne bodo mogle upoštevati. Vse prijave je nasloviti na: Likvidacijska komisija Gozdarske lesno-industrijskega magazina v roke tov. Kralj Jožeta

SPOROČILO

Bivša »Služba radijskega snabdevanja« Zvezare, Rudnika, ZGP »Konstruktor« in Elektro-Livnice v Zenici je začela s 1. avgustom 1950 posloevati pod skupnim naslovom: »Rad« — Gradsko podjetje za snabdevanje radnika I službenika v Zenici (skrajšano: Rad — Zenica).

Vse poroke za dobavo blaga sklenjene z bivšim podjetjem SRS-a, se prenesajo na novo podjetje — vse blago, dobavljeno po 1. avgustu 1950, pa je treba fakturirati na gornji naslov.

Tekoči račun podjetja pri Komunalni banki v Zenici št. rev. 632004.

Prosimo vse poslovne prijatelje in podjetja, da to upoštevajo. — Direkcija podjetja »Rad« — Zenica.

ŠOLSTVO

GIMNAZIJA V NOVO MESTU

Popravni izpiti, nižji tečajni izpiti, višji tečajni izpiti bodo na gimnaziji v Novem mestu ob naslednjih dnevih:

1. septembra ob 8. uri za vse III. razrede, za četrte, pete, šeste, sedmi in osmi razred.

2. septembra ob 8. uri za vse I. razrede, za II.a, II.b in II.c razred.

4. septembra ob 8. uri za II.d in II.e razred.

NIŽJI tečajni izpit se prične dne 4. septembra ob 8. uri zjutraj.

VIŠJI tečajni izpit se prične dne 4. septembra ob 8. uri zjutraj.

Vsi dijaki, ki jih je poučeval tov. profesor Andolšek slovenščino ali arhivirščino in imajo iz teh predmetov popravni izpit, bodo opravljali popravne izpite že 29. avgusta t. l. ob 8. uri zjutraj.

Opozarjamo dijake, da ne bi mogli nihče naknadno vpisati in dokončni vpisi tistih dijakov, ki bodo opravili izpite bodo dne 8. septembra dopolnje.

Delavski tehnikum v Mariboru poziva vse slušatelje I. letnikov iz preteklega šolskega leta, vse novopisane kandidate in vse tiste, ki se imajo namen vpisati, da se obvezno zberejo na dan 24. avgusta 1950 točno ob 16. uri (ob 4. uri) na dvorišču I. dr. gimnazije, Leninov trg 1 (vzhodni del) pri Gregorčičevi ulici. Podjela naj o tem obvestijo prireditelje po tovarniških zvočnih napravah. — Direktor.

Vpisovanje v glasbeno šolo v Domžalah je dne 25. t. m. Sprejemni izpiti ob 28. do 31. t. m. Prijave in vse informacije v pisarni ravnateljstva Domžale. Dom sindikatov. I. nadstropje. 4599

Sprejemni popravni in razredni izpiti na Delavskem tehnikumu v Mariboru se bodo vršili 1. in 2. septembra 1950 ob 16. uri, 3. septembra pa ob 8. uri. O tem se obve-

Prvi predtek: 1. Horbruck (Nemčija) 1:18,5; 2. Galiard (Nizozemska) 1:18,9; 3. Berlioux (Francija) 1:21,2; 4.—5. Fredin (Švedska) in Ligorio (Jugoslavija) 1:22,5; 6. Gondersweiler (Švica) 1:26,9; 7. Endl (Avstrija) 1:27,6.

Drugi predtek: 1. Wanderhorst (Nizozemska) 1:18,2; 2. Olson (Danska) 1:18,6; 3. Jany (Francija) 1:22,3; 4. Dokupil (Avstrija) 1:25,2.

Finalo: 1. Wanderhorst (Nizozemska) 1:17,1; 2. Horbruck (Nemčija) 1:17,8; 3. Galeard (Nizozemska) 1:17,9; 4. Olson (Danska) 1:19,2; 5. Jany (Francija) 1:21,5; 6. Fredin (Švedska) 1:21,9; 7. Ligorio (Jugoslavija) 1:23,0; 8. Berlioux (Francija) 1:23,7.

Skoki (ženske): 1. Morox (Francija) 155,8 točk; 2. Palisard (Francija) 140,0 točk; 3. Kristofsen (Danska) 129,2 točk.

Waterpolo: Nizozemska je premagala Francijo z 11:2 (6:1), Italija pa Švico z 12:1 (5:1).

Tekmovalje se nadaljuje. P. C.

Iz včerajšnje I. izdaje

Plananje

100 m prosto (ženske): 1. Schumacher (Nizozemska) 1:06,4; 2. Van Osten (Nizozemska) 1:07,1; 3. Andersen (Danska) 1:07,9; 4. Fredin (Švedska) 1:09,5; 5. Landqvist (Švedska) 1:09,7; 6. Areaume (Francija) 1:10,3.